

BARS

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 14 K. — f.
 Hat óra — — 7 K. — f.
 Három óra — — 3 K 50 f.
 Egyes számok ára 30 fillér.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttesben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRSÁK:

FRANK ANTAL, JAROSS FERENC

A hirdetések, előfizetéseket s a reklámciókat a kiadóhivatalba kérjük utaltani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Kitartás.

A békegalambokat az entente visszaützte. Ellenségeink most már elárulták valódi szándékukat, hogy ők nem az éppen általuk sokszor hánytorgatott testvéri szövetséget akarnak, hanem a békét ők a saját izlésük szerint diktálni akarják. Most már minden csepp vér, amely a frontokon kiömlik, az ő fejükre száll, mert nem akarják elfogadni a barátságos megegyezés gondolatát, hanem megalázní, megrabolni akarnak bennünket.

Nincs nép a világon, mely a háboru ötödik esztendejében is még a további harcnak volna a hive; az elfogulatlan szemlélő bizonyára észrevette, hogy az ellenséges országokban is ép úgy megnyilatkozik a békevágy, mint nálunk, mert a további fegyveres harcnak semmi célja s csak arra vezethet, hogy Európát romhalmazba döntse s évtizedekre vesse vissza fejlődésében. Megbénult az ipar és kereskedelem minden országban; még a háboru után is fogja érezni a háboru okozta nyomasztó terheket, amelyeket egyhamar eltüntetni nem is lehet. Éppen azért nem tudjuk elhinni, hogy ez a további harc az ellenséges népek akarata lenne. Azt hisszük, hogy minden háborus frázisok dacára egyszer csak felvirrad a béke hajnala.

Azonban addig is egyetlen szóban csucsosodik ki minden teendő: kitartás. Kitartani bátran, felemelt fővel a legvégsőig, hogy ellenségeink meggyőződni és bevallani kényszerüljenek, hogy minket legyőzni, elpusztítani nem lehet, hogy mi létünket a körömszakadtig védjük, mert mi csupán önvédelmi harcot folytatunk. Végtelen sajnálattal tölti el szívünket, hogy az európai kultúra minden temploma romokban hever s hogy ellenségeink — a mindent megértő s kiegyenlítő emberszeretet helyett — a szószékről a legvadabb vandalizmust hirdetik, amely a világon egykor oly nagy fölényrel uralkodott európai műveltség helyébe lépett, mindazáltal összes erőnk a harc serpenyőjébe kell vetnünk, hogy annak mérlege velünk együtt fel ne billenjen.

Kitartás a front mögött. Egymást támogatva, egymás bajától, bánatától kölcsönösen megkatva ápolnunk kell az összetartás érzését, a munkakedvet, a bátorságot, hogy testi és lelki erőnk meg ne

inogjon. Ki kell tartani minden vonalon Istenben és erőnkben bizva, hogy a reánk szabadított háboruból épen kerülhessünk ki s képesek legyünk az alkotó munkára.

A haza érdeke, melynek feldarabolására törtek ellenségeink, azt kívánja, hogy őrizzük meg erőnk, bátorságunkat. Nagyobb veszedelmek is környeztek a háboru első évében s mégis minden nagyobb baj nélkül leküzdöttük. Most is úgy kell állani a munkában, hogy meggyőződjenek ellenségeink arról, hogy minket nem lehet leteperni, de velünk lehet a kölcsönös megértésen alapuló béke utjának egyengetése végett szóba állani.

Nem hisszük, hogy még soká tartson ez az emberpusztító, vagyont romboló háboru. De bármeddig is tartson, lelkünk legalább nyugodt, hogy mindent megtettünk annak megrövidítésére s nem rajtunk mult, hogy a hadviselő felek nem ülnek a béke zöld asztalánál. A művelt és nagy kulturájú népek, kik ellenünk harcolnak, kell, hogy belássák, hogy hová tévedtek, hogy mennél inkább széttörni akarnak bennünket, annál nagyobb lelkiezővel és kitarással kapaszkodunk egymásba, hogy nemzeti létünket biztosítsuk.

Ki fogunk tartani, míg el nem jön a béke fehér galambja. Ott lesz minden magyar ember a maga helyén, míg a béke olajága ki nem zöldül a vérázattal talajból. Nem lesz közöttünk egy is, aki csüggeteg lélekkel kitérne munka és a fáradalmak elől. Összefogunk mindnyájan, vasidegzetten fogadjuk az ellenfél ütéseit, s ugyanazzal adjuk is vissza. Meg vagyunk győződve, hogy nemsokára hallani fogjuk az ellenséges oldalon is a szelidebb, józanabb hangokat, amelyek a kölcsönös megértéshez vezethetnek.

A trén a világháboruban.

— Irta: Fleischmann H. R jog- és bölcsész tudor. —

Azoknak a nagyszerű teljesítményeknek a méltatása során, amelyeket csapataink a világháboru alatt végeztek, vonatsapataink szereplése még nem talált arra az elismerésre, amely pedig őket az osztrák-magyar véderő fegyvernemei között kétségtelenül megilleti. Tréniszolgálat alatt a távolabb álló akaratlanul is ideálisan kellemes hadiszolgálatra gondol: elsősorban az előkelő vonattisztre, aki, mit sem törődve a világgal, kényelmesen terpeszkedik a ló hátán, vagy a széles ládabakon ülő trénkatonára, aki a vidám hűl meg hó! kiáltással irányítja a szekeret. Ennyire egyszerűnek és kellemesnek bizony

nem mondható a katonai vonatszolgálat. Ha alaposabban, komolyabb szempontból nézzük munkáját, akkor látni fogjuk, mennyi nehézséggel és fáradalommal kell megküzdnie mennyi nagy horderejű feladat hárul rája, amelyet mind kifogástalanul hajt végre a gyakran érdemtelenül lekicsinyelt vagy talán éppenséggel ócsárolt trén.

Kétségtelen, hogy a trénnek a táborban rendkívül fontos szolgálatokat kell végeznie. Ha a trén nem áll hivatása magaslatán, ha nem működik igazán kifogástalanul, akkor elől, a harci csapatoknál, amelyek az ő legerélyesebb támogatására rá vannak utalva, elkerülhetetlen a teljes kudarc. Minden hadjárat, minden katonai művelet, legyen az akár győzelmes támadás, akár sikeres ellenállás, egyenesen elképzelhetetlen a trénnek céltudatos beavatkozása nélkül. Trén és harci csapat úgy viszonylanak egymáshoz, mint ugyanazon testnek két szárnya, amelyek a test sima tovasiklásához egyaránt nélkülözhetetlenek. Nagyszabású gépezet a vonatszolgálat, emberek és lovak ezreiből össze-téve, amely rendkívüli jelentőséggel bír mindazokra nézve, akik az ő támogatása nélkül el sem lehetnének

A trén táplálja a frontot; óriási mennyiségű élelmet és egyéb szükségleti cikket szállít szakadatlanul. Nagy kiterjedésű hatásköre azonban még sokkal többre is terjed. Az egészségügyi intézeteknek és tábori kórházaknak szükségük van a trénre betegek és sebesültjeik szállítása céljából; az utászoknak és árkászoknak, hogy a hid- és árokanyagot a munkahelyre vonszolják; a löszeroszlopoknak, hogy a puskák és lövegek számára löszert szállítsanak a tűzvonalba. A trén tartja üzemben a keskenyvágányú tábori lóvasutakat, amelyek, csatlakozva a rendes vágányú vasutakhoz, a hadtáptérülettől a harcpontra vezetnek; a trén a ló-kórháznál a tábori raktáraknál, a mezőgazdasági csoportoknál is fontos szerepet játszik. Trén nélkül nincs fürdő- és fertőtlenítő intézet, amelyeket gyakran az előlő vonalak közvetlen közelébe kell szállítani; trén nélkül nincs posta, se kenyérsütőde, sem pedig vágóhid. A katonai intézeteknél, üzemeknél, telepeknél és műveknél; mindenütt szükség van a trénre, amelynek mindenütt bele kell találni magát a legkülönbözőbb szolgálatokba.

A trénnek mindezt el kell végeznie, tekintet nélkül arra, hogy nap nap után zuhogó esőben, mocsarakon és sártengereken át vagy pedig jeges télnek metsző hidegében kell kinlódnia, míg a fronton a katonák a maguk fedett, fűtött, legalább némi oltalmat nyújtó árkában vagy szállásában nyugodtan bevárhatják a zord időjárásnak fokozatos ellanyhulását vagy eltűntét. Ha figyelembe vesszük emellett, hogy a trénhez többnyire idősebb, frontszolgálatra alkalmatlan tiszteket és legénységet osztanak be, minthogy az ifju, erőteljesebb embereket természetesen

a harcvonalon használják, akkor nem fogjuk kicsinyelhetni az említett fíradalmakat, amelyek próbára teszik az embert. A vonat-szolgálattól távol áll minden hősködés. És mégis a trénszolgálat is olyan szolgálat, amelynek szintén megvannak a maga súlyos *áldozatai*, ha mindjárt ezekről az áldozatokról ritkán esik is szó.

Mert a trénnak, legyen az akár kocsi-trén a síkságon, akár málhás állatok tréne a hegyvidéken, *véres áldozatai* is egészen tekintélyes mérvűek voltak a világháború folyamán. A legnagyobb golyózáporban, a legerősebb tüzéségi tüzelés közepette is el kellett hoznia a trénnak a súlyosan küzdő harcshoz a nehezen várt élelmet vagy a szükséges lőszerpótlást. A trének kezdettől fogva különösen kedvelt célpontjai voltak ellenséges portyázó csapatok, szabadszapatok vagy alattomos bandák támadásainak, amelyek rejtekhelyükről előre törve, zsákmányul akarták ejteni a sokszor egy kilométernyi, sőt még nagyobb hosszúságban is tovagyűrűző vonatszaksaszt. Ilyenkor, de más veszélyes alkalommal is, a trén megvédése igen nehéz feladat, melyet csak alaposan kiképzett tisztek és legénység képesek megoldani.

Ne kicsinyeljük hát le a trénszolgálatot teljesítő katonákat, mert a trén fontos és nélkülözhetetlen kiegészítő szerve a hadseregnek, amely csak a trénnak rendszeres és kifogástalan működése mellett válhatik harc-képessé.

A trénszolgálat az élelmezés tekintetében erőt és kitartást biztosít a harcban levő katonáknak és a munició gyors szállításiával elősegíti a győzelmet.

A kukorica felhasználása.

Tudvalevő, hogy az idei kukoricatermés f. évi augusztus hó 13-tól kezdve zár alá van véve s így felhasználása is korlátozott. A m. kir. minisztériumnak 3534—1918. M. E. számú rendelete szerint, akinek házi szükséglete búza, rozs, kétszeres vagy árpával fedezve van, kukoricára igényt nem tarthat, míg akinek házi szükséglete az előbb említett terményekkel fedezve nincs, jogosított 1919. november hó 1-ig terjedőleg havonként és fejenként a 15 éven felüli őstermelő 15 klg., a 15 éven aluli őstermelő 12 klg., mindenki más 10 klg. kukoricát igénybe venni.

Gazdasági szükséglet címén a vetőmagra és az állatállomány takarmányozására tartható vissza kukorica. Vetőmag címén visszatartat a termelő katasztrális holdankint 15 klg szemes kukoricát, csalamádé vetése céljából pedig katasztrális holdankint 100 kilogrammot.

Állatok takarmányozására csak az a mennyiség vehető számításba, amely egyéb terményekkel vagy termékekkel fedezve nemcse. Irányadóul itt az szolgáljon, hogy a részére évenként 7, igás ökör részére 2, fejős tehén részére 5 métermázsza abrak-takarmány vehető számításba.

Házi és gazdasági szükségletre, valamint a közszükségletre történő hízalás esetén egy darab hízó sertés részére 6 métermázsza kukorica vehető számításba.

Mindazoknál, akik zsirszükségletük fedezéséről sertéshízalással nem gondoskodnak, egy személy után 2 libát számítva, havonként 15 klg. kukoricát használhatnak fel.

Az ezen felül levő kukoricatermés felett a termelő nem rendelkezik, hanem a termés feleslegét tartozik a Haditermény részvénytársaságnak átadni.

Aki maga nem termelő, vagy akinek termése házi vagy gazdasági szükségletét nem fedezi, jogosított lesz kukoricaszükségletét kész áru vétellel a termelőtől beszerezni vásárlási igazolvánnyal.

Miután azonban csupán a város területén termelt mennyiségből lehet csak vásárolni

és csak azután, ha a városra kivetett kukoricamennyiség beszállított, — ennélfogva a nem termelőknek kukoricabeszerezési kilátásai elég kedvezőtlenek.

Külömfélék.

— **Lapunk szerkesztősége** mai számunktól kezdve egy fiatal, jelestollu belső munkatárssal gyarapodott, amennyiben a szerkesztő bizottságnak sikerült *Frank Antal* áll. tanítóképzőintézeti tanárt, kinek tollát lapunk olvasói több jeles cikkéből ismerik, munkatársnak megnyerni, hogy így erőben gyarapodva a szerkesztőség jobban megfelelhessen a nagyközönséggel szemben vállalt kötelezettségének. A lap szerkesztését mai számunktól kezdve tehát *Frank Antal*, *Jaross Ferenc* és dr. *Kersék János* végzik s az ezzel járó felelősséget dr. *Kersék János* az eddigi főszerkesztő vállalta. — Hisszük, hogy a nagyközönség szívesen fogadja ezt a változást s ezental sem vonja meg tőlünk szeretetét és bizalmát. Ebben a reményben mi is ismételtén megújítjuk azon régi ígéretünket, hogy lapunk függetlenül minden párt és személytől, egyedül a közérdeket, különösen városunk és vármegyénk fejlődését és virágzását fogja szolgálni. Ez a cél lebegett a szerkesztő bizottság szeme előtt, mikor a szerkesztőségnek a háborús viszonyok következtében megfogyott személyzetét *Frank Antallal* egészítette ki.

— **Gyászír.** A legnagyobb megilletődés és őszinte fájdalom vesz rajtunk erőt, amikor a leverő és szomorú hírt közöljük, hogy *Somhegyi Ferenc*, a lévai főgimnáziumnak egyik lelkes, legbuzgóbb, rokonszenves és jeles képzettségű kegyesrendi tanára e hó 23-án, reggel fél 8 órakor, rokonságának, rendtársainak, tanítványainak és ismerőseinek bánatára, 32 éves korában meghalt. Az országzerte elterjedt spanyol náthából keletkezett tüdő- és melihártagyulladás ölte meg az életerős fiatal tanárt, aki csak egy tanévet töltött ugyan *Léván* s most kezdte meg a másodikát, — de már ezen rövid idő alatt kedves modorával, jó bánásmódjával kiérdemelte tanítványainak szeretetét és a szülőknek nagybecsülését. Mélyen megszorodott, hű tanítványai s a főgimnázium összes ifjúsága kegyeletének és szeretetének jeléül koszorúkkal és virágokkal halmozta el a kegyesrendiek templomában felravatalozott koporsóját. Megrendítő, váratlan halála az egész városban mélyeséges részvétet okozott. T. metése f. hó 25-én délelőtt ment végbe. Kilenc órákor a boldogult lelki üdvéért *Boros Antal* kegyesrendi tanár *Kuller Ferenc* és *Tanos Árpád* káplánok segédletével ünnepélyes rékvietmet mondott. A gyászmise alatt az ifjúság énekára *Surányi Gyula* tanár vezetése mellett gyászenéket adott elő. A *Libera* után a temetési szertartást *Báthy Gyula* garamujfalusi esperes végezte, amelynek befejezése után *Sőjőri Károly* tanár könnyekig megható beszédben méltatta a kiváló és forrón szeretett rendtársnak páratlan buzgalmu működését. Hosszu gyászmenet kísérte utolsó útjára a koszorúkkal gazdagon megrakott gyászkocsit a temetőbe, ahol az elhunytak hült tetemeit a beszentelés után a kegyesrendieknek sírhelyén helyezték nyugalomra. A sírnál a tanítványok nevében *Feja Géza* VIII. oszt. tanuló érzékeny szavakkal bucsuzott el az általánosan tisztelt tanártól, akinek emlékét rendtársaival és tanítványaival együtt igen sokan kegyelettel fogják őrizni. — Áldás és béke porain! — A lévai társaság tagjai kedves rendtársuk elhunytá alkalmából a következő gyászjelentést bocsátották ki: „A Magyar Kegyesrendi társaság lévai társaságának tagjai megrendült lélekkel, de a jó Isten szent akaratában való alázatos megnyugvással jelentik, hogy szeretett rendtársuk nt. *Somhegyi Ferenc*, kegyesr. áldozópap, főgimn. rendes tanár, életének 32, szerzetesi életének 14, tanári működésének és áldozópapságának 7. évében f. évi szeptember 23-án reggel fél 8 órakor a haldokló szentségeinek buzgó felvétele után tüdőgyulladásban meghalt. Kedves halottunk földi maradványait f. évi szeptember 25-én d. e. fél 10 órakor kísér-

jük ki a kath. temetőben levő rendi sírhelyre. Lelke üdvéért az engesztelő szt. miseáldozatot ugyanazon a napon d. e. 9 órakor fogjuk a Mindenhatóknak a Kegyesrendi templomában bemutatni *Léva* 1918. szeptember 23. Az örök világgal fényeskedjék neki!”

— Hadigondozó Népiroda Léván.

Az Országos Hadigondozó Hivatal a múlt napokban állította fel *Léván* a Hadigondozó Népirodát, amelynek jelentőségét lapunk annak idején bővebben ismertette. A népiroda már működik is. Hivatalos helyisége a Bástya-utca 2. szám alatt a Barsmegeyi Népbank mellett van. Hivatalos órái naponta, ünnepen és vasárnapon is délelőtt 8-12-ig, délután, ünnep és vasárnap kivételével, 3-5 óráig. Az iroda felkéri mindazokat, akik a rokkantaknak, özvegyeknek, árváknak megfelelő munkaalkalmat adni képesek, hogy erről a keresetforrás adatainak pontos közlésével értesítsék az irodát, amely díjtalanul közvetíti a munkakeresők és munkaadók között a szükséges érintkezést.

— **Küldöttség.** A lévai Kath. Kör. választmányának tagjai közül többen személyesen szándékoztak *Dodek János* igazgató vezetése mellett Nagyszombatba utazni, hogy megköszönjék *Báthy László* érseki helytartónak a lévai Kath. Kör. részére tett újabb alapítványát. Mivel a tervbe vett utazás összeesett Öméltóságának városunk közelében történt időzésével, a választmány, szeptember hó 16-án, nem késett fölhasználni a kedvező alkalmat, hogy az irtalmas nővérek zárdájában, az annyira szeretett főpápnál tisztelgjen. A tisztelgők sorában a választmánynak majdnem minden tagja — köztük *Bódogh Lajos* polgármester és *Klain Ödön* városi főjegyző, — részt vett. A fogadtatás rendkívül szívélyes volt; *Báthy László*, dacára szép karrierjének, még ma is ép úgy ragaszkodik az őt rajongásig szerető lévai híveihez, mint azt plébános korában tette. *Dodek János* üdvözlő szavaira válaszolva, kijelentette a jótékony alapítványozó, hogy a Kath. Körre a háború után az eddigénél még nagyobb feladat vár amennyiben a Kath. Kör lesz hivatala a frontról és hadifogságból külföldre elvevőkkel és felfogásokkal eltántorított tagtársakat a helyes útra téríteni, miért is kérte a vezetőséget, hogy ép oly példás egyetértésben, mint azt eddig tette, munkálkodjék továbbra is a Kör érdekében. Viszont ő is megígérte, hogy ezental sem feledkezik meg róluink. Ezután kedélyes hangulatban folyt a beszélgetés. Elég hosszú ideig a küldöttség tagjai a szívélyes fogadtatás után, a legkellemesebb megemlékezéssel bucsuztak el *Báthy Lászlótól*.

— A huszonhatosok vitézsége.

József főherceg, vezérezredes hadsereg-csoport parancsnok, azon alkalomból, hogy hős katonánk egy angol támadást visszavertek, e hó 11-ikéről keltezett, következő napra rancsában dicsérte meg az ezredet: „Szív-ből üdvözlöm a vitéz 26-osokat, kiknek a tegnapi siker kivívásában döntő részük volt. Legmélyebb köszönetemet és szerencsekívánataimat fejezem ki nekik. Isten kísérje őket további harcaikban!”

— Választások a vármegyénél.

Barsvárnegye törvényhatósági bizottságának e hó 26-án tartott ülésén *Szabó Lajos* tb. főjegyző, aljegyző másod főjegyzővé, a helyére pedig dr. *Gaspáretz Béla* főispáni titkár és *Gáldy Kálmán* tiszteletbeli főszolgabíró az oszlányi járás főszolgabírájává egyhangulag megválasztattak.

— **A hadiárvák segélyének felelőse.** A hazai törvényhozás intézkedésére a háború alatt vagy ennek következtében elesett, eltűnt vagy meghalt s a katonaságnál a legénység állományába tartozó magyar állampolgárok gyermekeinek ideiglenes évi segélye felemeltetett. A felemelt ideiglenes évi segély megállapítása végett a családoknak jelentkezniük nem kell, mert az hivatalból fog megállapítani. A felemelt segély azok részére, akik erre igényt tartanak, 1917. évi október hó 1-ig visszamenőleg lesz megállapítva. Tisztelgessenek hozzátartozói jövőre segélyben nem fognak részesülni. Az ideiglenes évi segély összege a következő: a) minden apátlan árva kap évi 96 koronát, — szülőtlén két árva részére egyenkint

192 K, kettőnél több árva egyenkint 132 K, c) házasságon kívül született árva, ha az anya özvegyi és katonai nyugdíjat is élvez, évenként 144 koronát s d) ha az anya katonai özvegyi nyugdíjat nem élvez, évi 264 koronát, illetve ha kettőnél több árva van, évi 204 koronát. A felemelt hadisegegy megállapítása már folyamatban van

— **A spanyol nátha.** Nemcsak vár megyénkben, hanem országszerte ijesztően terjed a spanyol náthának nevezett csúf betegség. A megbetegedések között már több igen súlyos eset fordult elő, melyek közül néhány halállal is végződött. Léván is igen sok megbetegedési eset van állandóan. Az iskolákban igen gyakran a tanulóknak 30-40 százaléka is hiányzik ilyen körülmények között a tanítás nem járhat eredményesül. Ezért célszerűnek, sőt szükségesnek tartjuk, hogy más városok példájára, bizonytalan időre nálunk is zárják be az összes iskolákat. A betegség rendszerint lázzal kezdődik. A betegségről különben a fővárosi lapokban tekintélyes orvosi vélemények alapján azt közölték, hogy a baj ellen alig van védekezés. Legyünk elővigyázatosak, ovakodjunk a meghűléstől és ha kitör rajtunk a betegség, nem szabad azt könnyelműen venni és elhanyagolni. — Tegnap délután értesültünk arról, hogy az alispán a járvány miatt városunk elemi iskoláit határozatlan időre bezáratta. Terjessze ki ezen intézkedését a többi iskolákra is, mert — tudomásunk szerint — a főgimnáziumban a tanítási órákon minden nap a tanulóknak több mint a fele hiányzik.

— **A tanítók felmentése.** A honvédelmi miniszter közölte a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel, hogy a hadsereg főparancsnokság hozzájárult ahhoz, hogy a hadrakelt seregnél beosztott népfelkelési hadiszolgálatra fegyver nélkül alkalmas segéd- szolgálatos alkalmazásu csoportokhoz tartozó legénységi állományu hadapródokat is beleértve, valamint a honvéd csapatszolgálatra nem alkalmas helyi, irodai, hadtáp kiképzési stb. szolgálatra alkalmas egészen a zászlósisig terjedhető rangfokozatu tanítószemélyzetet a tényleges szolgálat alól felmentseik

— **Gyászhir.** Rövid idő alatt nagy veszteség és kettős gyász érte Lévai Károlyt, a lévai izr. népiskola tanítóját, akinek fivére, dr. Löwy Izidor, verbói köztisztvisletben állott körorvos, a 12. gyalogezred tart főorvosa, aki önfeláldozó szolgálatainak elismeréséül több kitüntetésben részesült, — négy évi harc- téri szolgálat után, aug. 20 án, a trienti vár- kórházban, 32 éves korában elhunyt. Ideig- lenesen a trienti hősök sirkertjében temették el. A súlyos csapást nem sokáig élte tul édes atyja, Löwy Adolf privigyei kereskedő, aki e hó 16-án, életének 68. évében, a nagy- tapolcsányi kórházban rövid szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. Halálát két fia, öt lánya és nagyszámu rokonai gyászol- ják. Hült tetemeit őszinte részvét mellett a privigyei izr. temetőben helyezték örök nyu- galomra.

— **Hadi jótékonyág.** A vármegye központjából vesszük az értesítést, hogy Engel József és Fia lévai nagykereskedő cég, melynek hirneve tulnött már a vármegye határára, a háboru alatt szorgalmával és ügyességével elért üzleti nyereségéből, mióta a vármegyei hatósági cikkek elosztásával foglalkozik, eddig 6250 koronát adott át Barsvármegye alispánjának, hogy azt jóté- kony célra felhasználja. — Ez a szép cse- lekedet magában hordja a dicséretet.

— **Léva város központi szeszfőz- déjének ellenségei** újabb módot eszeltek ki arra, hogy a termelőket bizalmatlanságra hangolják. Ügynökeik járják be a kerület községeit, akik a zólyomi és a trencsényi központi szeszfőzdek nevében nagy ígéretek mellett sorra hívják fel a hiszékeny népet, hogy cefréjét ezeknek a szeszfőzdeknek szol- gáltassák be. Tudvalevő, hogy a központi szeszfőzdek egymás területéről anyagot nem vásárolhatnak, mert ez esetben főzési enge- délyüket vesztenék. Viszont a termelő is súlyos büntetés alá kerül, ha cefréjét ide- gen szeszfőzdeknek adja el. Jól tudják azt ezek a népámitók is s nem is az a céljuk, hogy a gazdaközönseget nagyobb előnyök-

höz juttassák, bizalmatlanságot, zavart okoz- ni kívánnak a nép megtévesztésével. Azzal már vajmi keveset törődnek, hogy a termelők a cefre visszatartásával nagy károsodást szenvednek és szenvedtek már eddig is a gyűj- tés elmulasztásával. A népámitók üzelméire ez uton is felhívjuk az illetékes hatóságok, községi előjáróságok, papok és tanítók figyel- mét. Hassanak oda, hogy azok illő bünteté- süket vegyék, a népet pedig világosítsák fel, nehogy a csalóknak felülve, kárt szenvedjen

— **Ösztöndíjpályázat.** A besztercz- bányai kereskedelmi és iparkamara I. Ferencz József ösztöndíjalapja kamataiból az 1918-1919 tanévre 5 egyenkint 300 K as tanul- mányi ösztöndíjra pályázatot hirdet. Az ösz- töndíjra hősi halált halt vagy munkaképte- len rokkanttá vált, a kamarai kerületben illetőséggel bíró iparosok, kereskedők ipari vagy kereskedelmi magántisztviselők és mun- kások oly fiu-és leánygyermekéi pályázhat- nak, a kik ipari vagy kereskedelmi szakis- kolát vagy szaktanfolyamot látogatnak. A kérvényhez melléklendők: 1. Illetőségi —, va- gyoni —, és az utolsó tanulmányi bizonyít- ványok. 2. Igazolása a hősi halálnak, illetve a rokkantságnak. 3. Igazolása annak, hogy folyamodó mily segélyt vagy ösztöndíjat élvez már. A kérvények október hó 10-ig az iskola igazgatósága utján terjesztendők elő

— **Esküvő.** Kubritzky István őrmester ma tartja esküvőjét d. u. 4 órakor Miklóssy Jolánnal a lévai plebánia templomában.

— **Kitüntetés.** A király Szvetyik Pál garamujfalui községi bírónak sok évi buzgó szolgálatának elismeréséül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Mennyi a hadirokkant?** Az Or- szágos Hadigondozó hivatal hirádaása szerint Magyarországon a hadigondozásra szoruló- k száma megközelíti az egy milliót. Ez a szám nem csupán a hadirokkantakat, hanem a rokkantak családtagjait, a hősi halált halt katonák özvegyeit és árváit is jelenti, akik az állam segélyezésére, illetve az országos Hadigondozó támogatására tarthatnak igényt.

— **A gazdák nem kapnak katona- lovat.** A földmivélsügyi miniszter értesí- tette a törvényhatósági munkabizottságokat, hogy a jövőben a katonai alakulatok nem adnak ki lovakat mezőgazdasági munkára. A gazdák ezután csak a lókorházakból kap- hatnak lovakat legfeljebb négy hónapra.

— **A mozi** mai két előadásán Mikszáth bájos regényét a *Szt. Péter esernyőjét* mu- tatja be, mely teljesen magyar alkotás. Aki ismeri ezt a kedves történetet, kétszeres szórakozást fog találni, mikor az ismerős alakokat életre kelve látja — Ezt még a szokásos kísérő műsor egészíti ki.

Jótékonyág.

A lévai izr. nőegylethez következő ado- mányok érkeztek: Dr. Gellényi Miksáné 20 K, Weisz Benő 20 K, Weisz Gyula 20 K

A lévai *Phönix* Szappangyár Részv. Társaság igazgatósága a tüdőbeteg gondozó intézetnek 8 darab szappant adományozott. *Goldstein* Henrik kereskedő pedig az intézet részére tőle vásárolt takaréktűzhely árából 50 koronát sziveskedett leengedni. *Konkoly* Thege Sándor egy nagy kosár almát, *Berger* Ernő egy zsák burgonyát, 50 kilogram hagy- mást és egy métermázsa tököt, — *Tonhaiser* Mihály nagysallói plebános 50 és *Perlaki* Ignác Garamszentbenedekről 20 koronát kegyeskedtek a József Főherceg Tanítók Házának ajándékozni. Az intézetek vezető sége ez uton fejezi ki a jólelkű adakozóknak halás köszönetét.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1918. évi szept. hó 15.-től évi szept. hó 28.-ig.

Születés.		
A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Roskó József Szabó Mária	leány	halva szült
Juhász Lajos Zólyomy E.	fiu	Lajos
Füri Sándor Lukács Margit	fiu	ándor

Házasság.	
Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
özv. Sztari Ferencz Vaszaráb B. özv.	r. kath.

Halálozás.		
Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Hlóska Jónásné	21 éves	Tüdőgyulladás
Veres Imre	29 "	"
Kiss Istvánné Presan E.	36 "	"
Somhegyi Ferencz	31 "	"
Blaskovics Eszter	12 "	"
Prska Jolan	6 "	"
Fischer Vilmosné	26 "	Tüdőlob
Tábori Rezső	20 nap.	"
özv. Heller Mórné	56 éves	"
Molnár Gáspár	45 "	Tüdővész
Hlóska Józsi	2 hó	Hörg hurut
Kucs Ferenczné	49 "	Kizárt sérv
id. özv. Rác Jánosné	86 "	Agg. kimerülés
Izsóf István	50 "	Szervi szívbaj
Adler Jakabné	80 "	Hasihagyomány
özv. Urbánszky J.-né	76 "	Aggaszaly

6342 és 6344 — 1918 szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a szeptember 1-től 1919. április 30-ig terjedő időre kiállított hatósági petróleum-jegyek szeptember 30-án d. e. fél 9—12 óra közben és október 1-én d. e. 9—12 és d. u. 3—5 óra között fog- nak kiosztatni; most minden háztartás fog a szeptember havi 1 és 2 ik számu szelvény ellenében fél liter petróleumot 36 fillér vétel- árért kapni; ezenkívül minden háztartás kap 5 szál gyertyát 66 fillér vételárban külön jegy ellenében; ez alkalommal gyertyát min- den háztartás fog kapni. — Ezenkívül a szo- kásos havi liszt, cukor, stb. jegyek is ki fog- nak osztatni. —

A petróleum vásárolható Kern Testvérek, Singer Izidor, Uhrík Sándorné, Wilhelm Jakab, Weisz Adolf és Tonhaizer Ferencz üzletében, — a gyertyák ugyanott és azonkívül a város összes kereskedő és szatócs üzleteiben a szokásos hatósági cikkek kaphatók.

Léva, 1918 szeptember 25.

Bódogh Lajos,
polgármester.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátainknak, ismerőseink- nek, akik forrón szeretett Gyula gyermekünk elhunyt feletti fájdalomukat részvétükkel enyhítették, úgy a magunk, mint hozzátar- tozóink nevében halás köszönetünket fejez- zük ki.

Léva, 1918 szeptember 27.

Vojnárovsky Gyula és neje

Nyilttér.

Nyilatkozat.

Alulírott Halász Mór lévai lakosról tel- jesen alaptalan rágalmozó kijelentéseket tet- tem és ezért tőle bocsánatot kérek.

Léva, 1918 szeptember hó 25-én.

Weisz Salamon.

Ertesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy L É V Á N, Kazinczy-utca 2. szám alatt (Bakó féle ház)

— **fogműtermemet** —
megnyitottam.

Szegénysorsu fogbetegeknek d. u. 1—2-ig lagyon rendelés.

Kiváló tisztelettel:

Fülöp Béla

635 - 1918. szám.

Z Á R L A T.

Az aranyosmaróti kir. törvényszék közhírré teszi, hogy az állam hadi ereje ellen büntett miatt gyanúsított Hósz András 40 éves földműves dőczifűrészi lakos elleni ügyben a nevezettnek összes ingó és ingatlan vagyonára az állam igényének biztosítása végett a végrehajtási törvénynek megfelelő zárlat rendeltetett el.

Felhívja ennél fogva a kir. törvényszék mindazokat, a kik gyanúsított ellen 1916 évi december hó 5-ik napja előtt követelést vagy egyéb jogokat neveztek, hogy vagyoni jogi igényeiket 1918. évi december hó 25-ik napjáig a kir. törvényszéknél jelentsék be, mert a ki igényét vagy követelését a fent megszabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nézve a gyanúsítottnak az államra szálló vagyonából nem követelhet kielégítést, ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondó ítélet jogerőre emelkedési igényét vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentést hibáján kívül mulasztotta el.

A bejelentéseket a 2433-1918. M. E. sz. rendelet 9. §-a értelmében kell megszerkeszteni.

Aranyosmarót, 1918. szeptember 23.

Az aranyosmaróti kir. törvényszék.

Dr. Homoky s. k. **Fuhrmann** s. k.
kir. it. tábl. bíró. elnök,

2411-1918. szám.

Pályázati hirdetmény.

A lévai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága pályázatot hirdet egy, 1600 korona évi törzsfizetéssel, 480 korona évi lakbérrel és 1500 korona háborussegéllyel javadalmazott I. osztályú kezelőtisztii állásra.

A sajtókezüleg irt pályázati kérvények a lévai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságához címezve 1918. évi október hó 15-ének déli 12 órájáig nyújtandók be a pénztárnál. Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem lesznek figyelembe véve.

A pályázók a kérvényben életkorukat, magyar állampolgárságukat, előképzettségüket és eddigi működésüket okmányokkal tartoznak bizonyítani, pénztári főorvosi vagy hatósági orvosi bizonyítvánnyal pedig igazolni, hogy egészségesek.

Csak teljeskoru de 40 évnél nem idősebb egyének alkalmazhatók a fenti állásra.

A pályázatra kiirt állásnak betöltésénél egyenlő minősítés mellett és általában is előnyben részesítettek azok, akik bármely kerületi munkásbiztosító pénztárnál, vagy az Országos pénztárnál eltöltött, hosszabb ideig tartó sikeres szolgálatot képesek igazolni, az üzem- és küllellenőrzésben tökéletes jártassággal bírnak.

Egyébként az 1907. évi XIX. tc. 110 §-ában előirt korlátozások szem előtt tartandók.

Az állás betöltése egy évi próbaidőböz van kötve, ezen idő alatt a szolgálati viszony minden kártalanítás nélkül a szabályszerű felmondás mellett — megszüntethető.

A megválasztottnak állását azonnal el kell foglalnia és további intézkedésig a küllszolgálati teendőket is el kell látnia.

Az érvényben levő szolgálati, fegyelmi és illetmény szabályzatnak a megválasztott köteles magát alávetnie.

Léva, 1918 szeptember 12 én.

Bonyhády F.
h. igazgató

Kreskó,
elnök

6430/1918. szám

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 83.000/1918 sz. rendelete alapján a következőket teszem közzé

A rendelet szerint

1 minden olyan szövet és kelme, a mely felső és alsóruházati cikkek, valamint ágy és asztalneműek előállítására alkalmas;

2. a szövetből vagy kelméből készült minden új — kész vagy részben kész — felső és alsóruházati cikk, ágy — és asztalnemű;

3 minden használt (ócska) felső és alsóruházati cikk, ágy és asztalnemű;

4 később még esetleg meghatározandó áru szabad forgalma megszűnik.

Mindazok a vállalatok, cégek, üzemek és egyének, a melyek, illetve akik a fentebbi áruk előállításával vagy forgalombahozatalával foglalkoznak, ily cikkeket mások részére, vagy saját háztartási szükségletüket meghaladó mennyiségben őrizetben (raktárak, zálogházak stb.), kötelesek ezen cikkekről az 1918 szeptember 20 napján meglevő készleteiket leltárszerű részletes kimutatás alakjában a Népruházati Bizottság textil-osztályának (Budapest VI Szerecsen-utca 52) legkésőbb 1918 október 15 napjáig bejelenteni. Az erre szolgáló hivatalos bejelentőlapok a beszercebányai Keresk. és Iparkamarától kérendők.

A jelen rendelet kihirdetése napjától 1918. október 31-ig a kicsinyben árusító kereskedők — ideértve az ócska ruha kereskedőket is — bejelentés alá eső készleteiknek legfeljebb 20 % át adhatják el közvetlen fogyasztók részére; ugyanaz ideig — közvetlen fogyasztó részére dolgozó iparosok bejelentése alá eső készleteiknek legfeljebb 25 %-a erejéig vállalhatnak rendelést

Mindazok, a kik a rendelet szerint bejelentési kötelezettség alá eső árunak előállításával, feldolgozásával vagy eladásával foglalkoznak, kötelesek az 1918. évi szeptember 20 napjától kezdve külön e célra szolgáló árukönyvet vezetni. — Ebbe kezdő tételtül a készlet veendő fel, azután pedig minden szaporulatot és fogyatéket be kell jegyezni

A jelen rendelet hatálya alá eső árut a fogyasztó részére 1918. november 1 től kezdve csak vásárlási engedély alapján szabad kiszolgáltatni Ezen engedélyt az alispán által felállítandó ruházati hivatal adja ki.

Vásárlási engedély, egyes kivételes eseteket nem tekintve — csak annak adható ki, aki valamely jogosított ószeres ill. ócska ruhakereskedő elismervényével igazolja, hogy az általa igényelt cikkel azonos rendeltetésű, használt, de még használható állapotban levő cikket népruházati célokra beszolgáltattott.

Használt (ócska) ruházatot stb. a fogyasztótól csak a Ruházati R. T. ócskaruhagyűjtő telepei, továbbá azok a kereskedők, ószeresek stb. vásárolhatnak, a kik erre a 3678/1917 M. E. a rendelet szerint jogosultak Az ócskaruhák csakis ezeknek adhatók el Ezen rendelet áthágása hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő

Léva, 1918 szeptember 17.

Bódogh Lajos,
polgármester

Üres ládák

nagy mennyiségben kaphatók
Nyitrai és Társa r. t.-nál Léván.

Zongorát és francia

nyelvet tanít okleveles tanítónő, bármely időszakra elfogad tanítványokat.

Léva, Koháry-utca 27. szám.

Vendéglő eladás.

Garamszentkereszt állomásához közel Garamladomér határában levő vendégfogadó, melyhez gyümölcsös-kert, konyhakert és hozzávaló melléképületek tartoznak, eladó.

Balazsovics Ágoston, Garamladomér.

Jó házból való leány, ki 4 polgárit végzett, írni, számolni jól tud,
vidéki fűszerüzletben felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Háziszolga.

Egy szorgalmas, jóra való 14-16 éves fiu háziszolgának felvétetik, vidékiek is pályázhatnak. Cim a kiadóhivatalban.

E l a d ó

kávéházi berendezés.

Biliárd-asztalok, tükrök, márvány-asztalok stb. Bővebbet: Adler Miksa kávéházában Léva.

Eladó ház.

Damjanich-utca 6. számú négy háztelekből álló, gyárhelyiségekre alkalmas házamat eladom. Érdeklődni lehet a tulajdonosnőnél özv. Ghimessy Józsefnénél Budapest, VIII., Futó-utca 46. sz. a. 14.

Eladó szőlők.

Léván Örhegyen 600 öl és Kereszthegyen félhold szőlő 6 és 8 éves oltvány beültetéssel eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

Egy napidijas

havi 180 korona fizetéssel alkalmazást nyerhet. Nők is pályázhatnak. Cim e lap kiadóhivatalában

CIRKUSZ
ANDREJ
A VÁSÁRTÉREN.

Minden este 8 órakor, vasárnap
délután 4 órakor és este 8 órakor
nagy előadást tart, minden előadá-
ban fellép

JANCSI
Magyarország közked-
velt éneklő bohóca
- aktuális műsorral -